

NVE
PB 5091 Majorstuen
0301 Oslo
nve@nve.no

Bergen 30.4.2014

Høringsuttalelse på vannkraftverk saks nr 201201019

Norges Miljøvernforbund (NMF) krever avslag Trongstadlia kraftverk. Kraftverket er miljøskadelig samtidig som det er unødvendig da Norge har et stort og voksende kraftoverskudd.

Vår vurdering er iverksetting av omsøkte konsesjon derfor strider mot Naturmangfoldloven § 9.(føre-var-prinsippet). Vi vil her påpeke at de åpenbart for dårlige undersøkelsene av elven må ses i sammenheng med det faktum at de som foretar konsekvensutredningen er tjent med å lage den billigst mulig og med resultater som gagnar tiltakshaver som de får betalt av.

1. Viser til konsesjonssøknad, der det heter følgende: «Det er ikke registrert ål eller elvemusling på berørt elvestrekning.» Dokumentasjon savnes. Hvilke undersøkelser er lagt til grunn for denne konklusjonen?

For elvemusling må det dokumenteres/synliggjøres hvilken innsats som er lagt til grunn i konsekvensundersøkelsen utover å konkludere med at den ikke er påvist i befatning med berørt strekning. Ål, selv til stede med betydlige forekomster i et vassdrag, påvises sjelden dersom man ikke påtreffer den i dens vandringsstid og på spesielle vanntemperaturer. Videre er den vanskelig å fange med bærbart elfiskeutstyr. Dette er en lite egnet metode for å konkludere at ål IKKE er til stede i et vassdrag.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593

5806 BERGEN

Skuteviksboder 24

Bank: 9521.05.71982

Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00

Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA

Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261

Grønland

0134 OSLO

Tlf: 55 30 67 00

Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446

9255 TROMSØ

Tlf: 913 57 125

Epost: nord@nmf.no

Miljøvernforbundets vurdering er at Amundalselva høyst sannsynlig er en svært viktig vandringsvei for ål opp til et betydelig nettverk av vann, elver og bekker ovenfor berørt strekning. Dette er rapporter fra mange andre vassdrag i Norge, der ål benytter elver og bekker for å nå sine oppvekstområder flere kilometer og mil innover norske vann og vassdrag (se f.eks. Nøst 2013 mht Vikelva i Trondheim som eneste oppvandringsvei for ål til Jonsvatnet og mange nærliggende vann/vassdrag, Loa fra Benna/Grøtvatnet i Melhus kommune (Nøst & Bergan 2010) eller mindre sidevassdrag til Otra (Aanes m.fl. 2012). Enhver annen konklusjon strider mot eksisterende kunnskapsgrunnlag for ål (Thorstad m.fl. 2012). Ål benytter kystnære vassdrag i Norge som oppvekstområder; arten er kritisk truet iht på norsk rødliste (Kålås mfl. 2010) og internasjonale lister over truede arter (Thorstad m.fl. 2012).

På verdensbasis er ålebestanden ansett å være kritisk lav, med 90 % nedgang i rekruttering av europeisk ål, fastslått i nyere studier (Dekker 2003, Bark et al. 2007). Internasjonalt settes det nå inn betydelig ressurser og avbøtende tiltak for å verne om arten og stoppe nedgangen i rekruttering. Vi krever derfor en grundig vurdering av inngrepets konsekvens for ålevandringer og artens bruk/tilgang til ovenforliggende vassdragsystemer ifbm omsøkt konsesjon, da vi frykter at et betydelig oppvekstområde kan gå tapt for arten. Dette betyr en vurdering av fysiske inngrep i vannstrengen som følge av omsøkt konsesjon, og hensynet til opp og nedvandring av ål. Dette må også vurderes i sammenheng med omsøkt minstevannsføring og konsekvenser av dette. En plan for hvordan kraftverket må sørge for oppvandring av små ål, og nedvandring av stor ål forbi kraftverket uten å bli kvernet i stykker i turbiner. Vi krever at en løsning må være på plass mht til overnevnte.

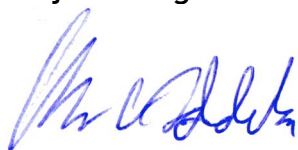
2. Bunndyr. Hvor er data på bunndyr tilhørende i vassdraget som er berørt. Berørt strekning er etter det vi vurderer det i god miljøtilstand før omsøkt inngrep (basert på studier av flyfoto og bilder vedlagt i konsesjonssøknad) og vi vurderer potensialet som stort for eventuelle rødlistede bunndyrarter å være til stede i Amundalselva.

3. Vanndirektivet. Vi kan ikke se at inngrepet er vurdert etter vannforskriften / vanndirektivet, og mulighetene for å oppnå God økologisk tilstand, subsidiært Godt økologisk potensiale, for denne type inngrep. Vi mener miljømål etter vanndirektivet må synliggjøres, og det må avklares om vannforekomsten tilhører SMVF (Sterkt Modifiserte Vannforekomster) og fastsettes miljømål for vannforekomsten etter inngrepet FØR inngrepet iverksettes

Konklusjon

Miljøvernforbundet konkluderer med at konsesjonssøknaden til det omsøkte inngrepet i Amundalselva er at inngrepet «har liten verdi for akvatisk biologisk mangfold». Vår vurdering er at **eksisterende datagrunnlag er for lite** til å fatte en slik konklusjon, og at **iverksetting av omsøkte konsesjon derfor strider mot Naturmangfoldloven § 9.(føre-var-prinsippet)**. Ved en anvendelse av denne, basert på overnevnte betraktninger om ål og øvrig akvatisk vannøkologi, vurderer vi omsøkte inngrep å ha potensielt «stor negativ innvirkning» på et akvatisk biologisk mangfold som har potensielt «stor verdi». Konsesjonen må avslås inntil våre momenter nevnt ovenfor, inkludert vurdering etter vanddirektivet, er avklart. Følgelig krever vi at TrønderEnergi Kraft AS får avslag på konsesjonssøknaden om Trongstadlia kraftverk.

Miljøvennlig hilsen

Kurt W. Oddekalv
Leder

Arne Roger Hansen
Saksbehandle

Referanser:

Bark, A., Williams, B. & Knights, B. 2007. Current status and temporal trends in stocks of European eel in England and Wales. ICES Journal of Marine Science 64: 1368–1378.

Nøst. T. & Bergan, M. A. 2010. Omdisponering av vannressursene i Bennavassdraget, Melhus kommune. Tilstandsvurdering og konsekvenser for biologisk mangfold og allmenne interesser. Trondheim kommune. Miljøenheten Fagnotat.07.0.2010

Dekker, W. 2003. Did lack of spawners cause the collapse of the European eel, *Anguilla anguilla*? Fisheries Management and Ecology 10: 365–376

Larsen, B.M. 2012. Reetablering av elvemusling i Hammerbek-ken, Trondheim kommune. Resultater fra utsetting av ørret infi-sert med muslinglarver i 2008-2010 - NINA Rapport 807. 29 s

Thorstad, E.B., Larsen, B.M., Hesthagen, T., Næsje, T.F., Poole, R., Aarestrup, K., Pedersen, M.I., Hanssen, F., Østborg, G., Økland, F., Aasestad, I. & Sandlund, O.T. 2010. Ål og konsekvenser av vannkraftutbygging - en kunnskapsoppsummering. Rapport nr. 1 - 2010 Miljøbasert vannføring, Norges vassdrags- og energidirektorat. 136 s.

Aanes, K. J. , M. Bergan, Persson, J. & Eriksen, T. E. 2012. Økologisk tilstandsvurdering av Kjeske-/Ravnåsbekken, Sagbekken og Taksetjønn våren 2012. NIVA- rapport L.NR. 6407-2012. 60 s.